

בנק ישראל • מחלקת המחקר

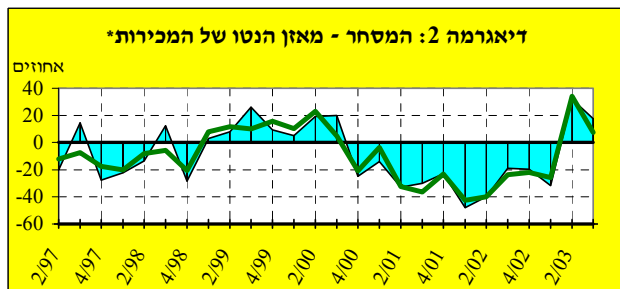
סקר החסות והעסקים

הרביע השלישי של 2003

ירושלים תשרי התשס"ד, אוקטובר 2003

כתובתנו באינטרנט: www.bankisrael.gov.il

סקר החברות והעסקים לרביע השלישי של 2003 – ממצאים עיקריים

החברות מדווחות גם על ירידות בהזמנות מהשוק המקומי לרביע הבא ועל עלייה בהזמנות ליצוא.

ממיון החברות על פי החדשנות שלהן בין קבוצות ענפים מסורתיים, מתקדמים ומעורבים – עולה, שהעלייה המתונה בתפוקה כולה בענפים המסורתיים, בעוד שבתפוקה ובמכירות של החברות הענפים המתקדמים והמעורבים נרשם קיפאון (לוח 1.1 ודיאגרמה 8). החברות המתקדמות והמעורבות דיווחו על אי עלייה ביצוא, ועל עלייה מתונה בהזמנות ליצוא, ואילו החברות המסורתיות דיווחו על עלייה ביצוא והן בהזמנות ליצוא.

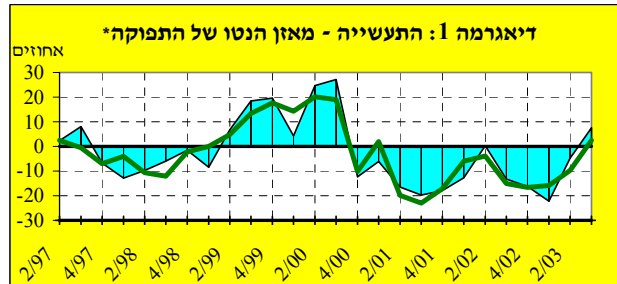
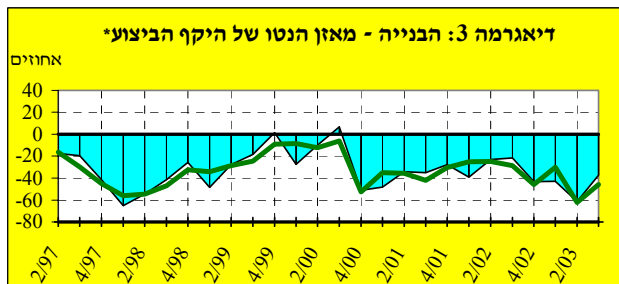
העלייה המתונה בתפוקה הקיפה את מרבית ענפי התעשייה, ובלטה בענפי הנייר והדפוס, התכנה, המזון והמשקאות. כנגד זאת נרשמו ירידות בענפי היהלומים וכרייה וחציבה. המכירות המקומיות ירדו בענפי הכרייה וחציבה, הגומי והפלסטיקה והכימיקלים. ביצוא ובהזמנות ליצוא הייתה, בסך הכול, עלייה מתונה, תוך עליות בולטות בענפי הטקסטיל ההלבשה והמזון והמשקאות. כמעט בכל הענפים דווח על ירידה בהזמנות לשוק המקומי (לוח 15).

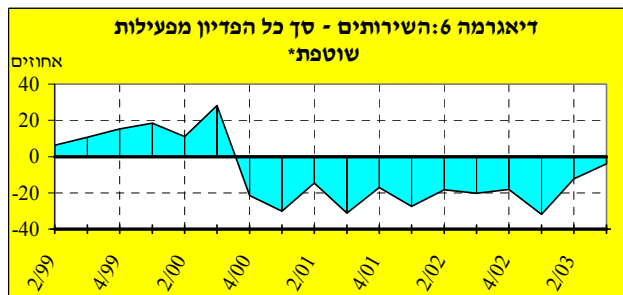
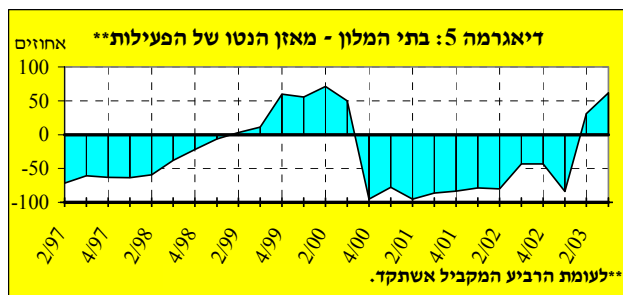
ממיון החברות על פי מספר המועסקים מתברר כי הגידול של המכירות בשוק המקומי ושל התפוקה היה נחלתן של החברות הגדולות, לעומת ירידות בחברות הקטנות והבינוניות (לוח 16)

על פי דיווחיהן של חברות **המסחר** שיעור העלייה במכירות הואט ביחס לרביע הקודם והציפיות הן לירידה במכירות ברביע הבא (לוח 5 ודיאגרמה 2).

מדיווחי החברות והעסקים עולה כי ברביע השלישי של 2003 הייתה עלייה מתונה של סך הפעילות במשק, לאחר עלייה דומה ברביע השני וירידות בעשרת הרבעים הקודמים. המגמה בפעילות של ענפי המשק העיקריים הייתה מעורבת, והציפיות כמעט בכל הענפים הן לירידה בפעילות ברביע הבא. בתעשייה נרשמו עלייה מתונה בתפוקה ועלייה קלה ביצוא ובהזמנות ליצוא לרביע הבא. לעומת זאת, נמשכו הירידות במכירות התעשייה לשוק המקומי ובהזמנות המקומיות. בשירותים העסקיים התמתנה הירידה של הפדיון, תוך עלייה במכירת שירותים בחו"ל; במסחר נמשכו העליות במכירות, תוך ציפייה לירידות ברביע הבא; בבתי המלון הוצאה העלייה במספר הלינות הן של התיירים מחו"ל והן של הישראלים, אך הציפיות הן לירידות בפעילות ברביע הבא; בענפי המשנה של התחבורה והתקשורת בלטה עלייה של הפעילות בתחבורה האווירית לעומת ירידות בתחבורה היבשתית וקיפאון בתקשורת. בבנייה נמשכו הירידות החדות הן במבנים והן בתשתיות. בדיווח על חומרת המגבלות לביצוע הפעילות החמורה של מגבלת הביקוש עולה על זו של מגבלות ההיצע. בין מגבלות ההיצע בלטו בכל הענפים קשיי מימון, בענף הבנייה – גם מחסור בעובדים מקצועיים. ממוצע הציפיות לאינפלציה ל-12 חודשים פחת מעט ברביע זה, ל-2.5 אחוזים, תוך יציבות בשיעור החברות והעסקים הצופים כי האינפלציה תהיה בתוך תחום היעד, כ-74 אחוזים. החברות מצפות, בממוצע, ששער החליפין בעוד 12 חודשים יהיה כ-4.8 שקלים לדולר.

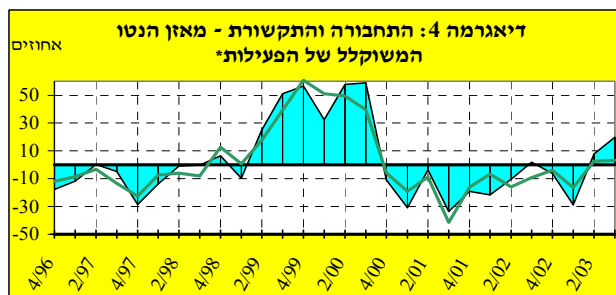
מניתוח דיווחי כל החברות והעסקים המשתתפים בסקר, תוך שקלול מאזני הנטו של כל ענף על פי משקלו בתוצר, עולה כי העלייה המתונה בפעילות נמשכת, זה הרביע השני ברציפות, לאחר ירידות מתמשכות מאז סוף שנת 2000. הרקע לעלייה ברביע השלישי היה הרגיעה (הזמנית) במצב הביטחוני, ואילו הציפיות כמעט בכל הענפים הן לירידה בפעילות ברביע הבא. מדיווחיהן של חברות **התעשייה** עולה כי ברביע השלישי של 2003 עלתה תפוקתן עלייה מתונה, לאחר התייצבות ברביע הקודם. העלייה המתונה התרכזת בעיקר ביצוא, בעוד שבמכירות המקומיות נרשמה ירידה מתונה (לוח 3 ודיאגרמה 1). במקביל נמשכה מגמת הירידה במלאים. הדיווח על המגבלות לביצוע הפעילות מצד הביקוש מצביע על יציבות בחומרת המגבלה מצד הביקוש ברביע זה, - בהמשך לרביע הקודם (דיאגרמה 7 ולוח 17).

בענף התבטאו גם בגידולה של ניצולת הציוד. ההתפתחויות בפעילות בענף לא היו אחידות - עליות משמעותיות בתעופה, עליות מתונות בתחבורה הימית, וירידות בתחבורה היבשתית. בענף התקשורת הייתה יציבות בפעילות. החברות דיווחו על הקלה משמעותית (ביחס לרביע קודם) במגבלות של היקף תיירות הפנים ומח"ל, ואילו חומרתן של שאר מגבלות הביקוש לא השתנתה. מצד ההיצע המשיכה המגבלה של קשוי המימון להיות המגבלה העיקרית.

החברות בענף **המלונאות** דיווחו על האצת העלייה בפעילות (לעומת הרביע המקביל אשתקד; לוח 11 ודיאגרמה 4). העלייה

מהדיווח על המגבלות לפעילות עולה כי מגבלת הביקוש - תוצאת המצב הכלכלי והביטחוני בישראל - נותרה המגבלה העיקרית לפעילות, ומצד ההיצע המגבלה העיקרית היא קשוי המימון (לוח 17 ודיאגרמה 7).

מדיווחי חברות הבנייה עולה כי ברביע הנסקר נמשך השפל בפעילות, מצב המתבטא בירידות חדות של בניית מבנים ותשתיות (לוח 7 ודיאגרמה 3). הירידות ברביע הנסקר התמתנו ביחס לרביע הקודם, וכן נבלמה מגמת הירידה במחירי התפוקה במונחי דולרים.

החברות - גדולות ובינוניות כאחד - מצפות להמשך הירידה בפעילות ברביע הבא. (לוח 16). מגבלת הביקוש בענף הבנייה והמחסור בעובדים מקצועיים נותרו גם ברביע זה המגבלות העיקריות לביצוע הפעילות שתוכננה (לוח 17 ודיאגרמה 7).

מדיווחיהן של חברות **התחבורה והתקשורת** עולה כי גם ברביע הנסקר נמשכה העלייה בתפוקה, זה הרביע השני ברציפות (לוח 9 ודיאגרמה 4). מכירות השירותים לזרים ירדו גם ברביע זה, לעומת המשך העלייה במכירות השירותים לישראלים. העלויות

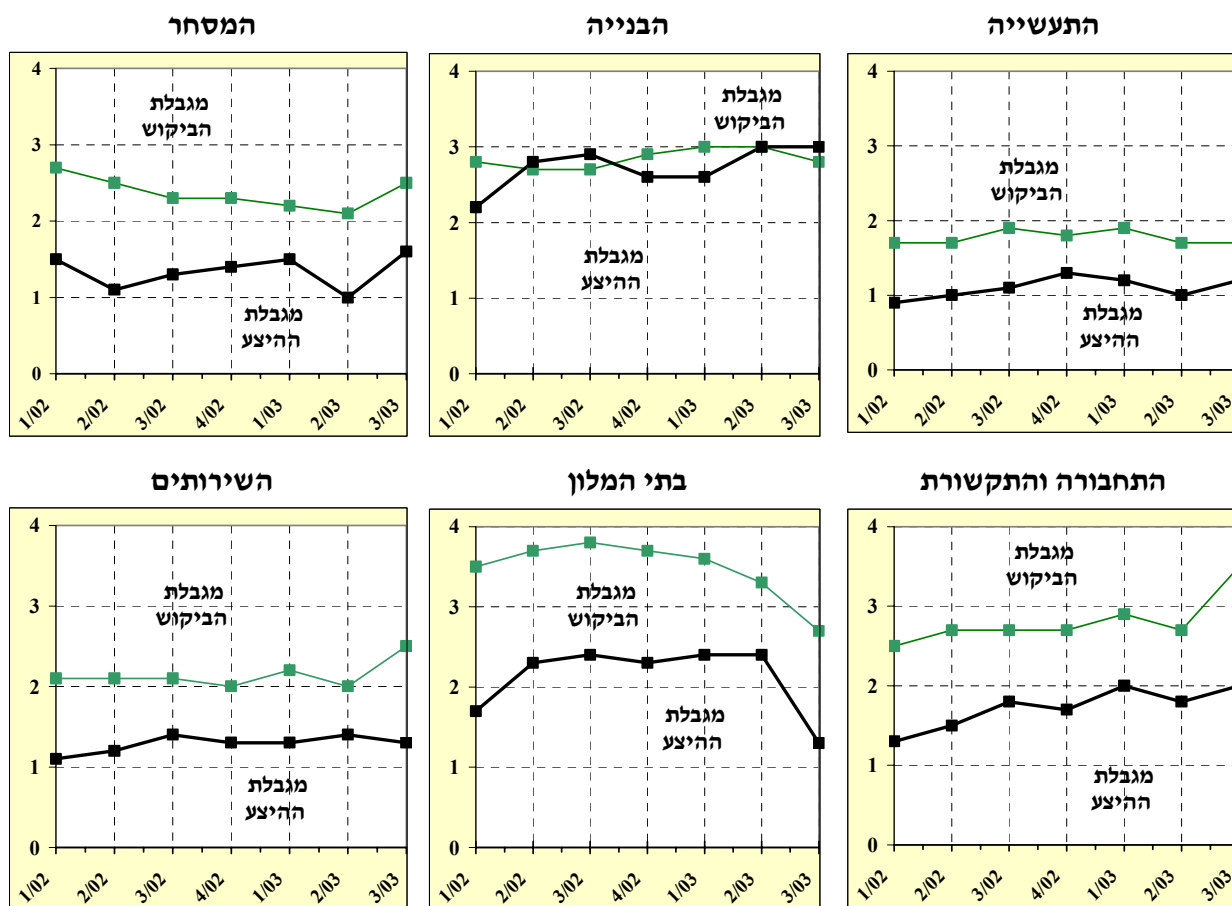
לוח 1: הפעילות הכלכלית בענפי המשק, על פי מאזן הנטו של דיווחי החברות (נתונים מקוריים ומנוכחי עונתיות, אחוזים)												
2003				2002				2001				2000
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
8	*-5	-22	-16	-13	*0	-13	-18	-20	-17	*-6	-12	התעשייה (התפוקה)
*3	-10	-16	-17	-15	*-4	*-6	-17	-23	-20	*2	-10	מנוכה עונתיות
21	32	-32	-20	*-19	-40	-48	-23	-30	-33	*-11	-25	המסחר (המכירות)
*10	33	-25	-22	-24	-41	-42	-23	-37	-33	*-3	-21	מנוכה עונתיות
-37	-61	-43	-43	-22	-23	-39	-28	-35	-34	-48	-51	הבנייה (היקף הביצוע)
-46	-62	-30	-46	-29	-25	-25	-31	-42	-36	-35	-53	מנוכה עונתיות
20	8	-29	-6	2	-11	-22	-19	-34	-4	-31	-11	התחבורה והתקשורת (הפעילות)**
3	3	-16	-4	-9	-16	-7	-16	-42	-9	-19	-6	מנוכה עונתיות
62	31	-84	-43	-44	-80	-79	-84	-86	-96	-78	-95	המלונות (הפעילות)***
-4	-12	-32	-18	-20	-18	-27	-17	-31	-15	-30	-21	השירותים העסקיים (הפעילות)
לוח 1.1: מאזן הנטו לתפוקה של חברות התעשייה, ממוינות על פי עתירות ההון האנושי והחדשנות ² (נתונים מקוריים, אחוזים)												
2003				2002				2001				2000
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
*8	*-3	-25	*-6	-11	*6	*-8	*-6	-28	-21	*-6	*4	חברות מתקדמות
*10	*-4	-41	-28	*-7	*2	-28	-36	-20	*-15	-21	-46	חברות מעורבות
*6	*-8	-16	-20	-17	*-5	-11	-21	-14	-14	*-1	-14	חברות מסורתיות
* כוכבית לימין המספר מציינת תוצאה בלתי מובהקת סטטיסטית (ברמה של עשרה אחוזים). ** מבחן המובהקות פחות אינדיקטיבי בתחבורה ובתקשורת, בגלל המספר הקטן של החברות. *** לעומת הרביע המקביל אשתקד.												

(1) ענף השירותים העסקיים כולל שירותי אוכל, ביטוח ונדל"ן, עסקיים ומשפטיים, חינוך ובריאות, שירותים אישיים ומוסכים.

(2) מיון החברות למתקדמות מעורבות ומסורתיות נעשה על פי שיוכן הענפי; ראו דוח בנק ישראל לשנת 1999, עמוד 51.

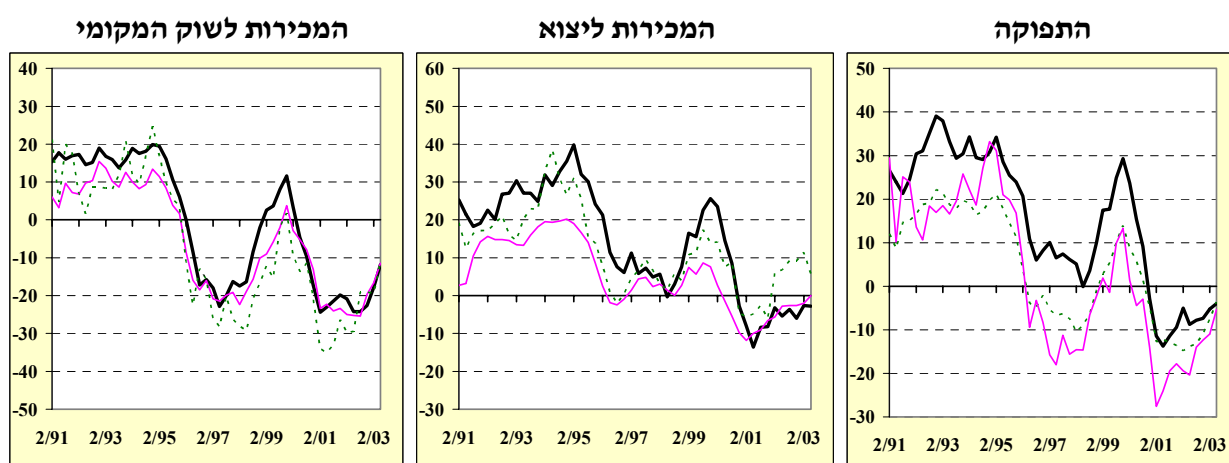
דיאגרמה 7: חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹

חומרת המגבלה: 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

(1) לכל רביעי נבחרה החומרה המירבית בין המגבלות שבסעיפי הביקוש ובסעיפי ההיצע. המקור: לוח 17.

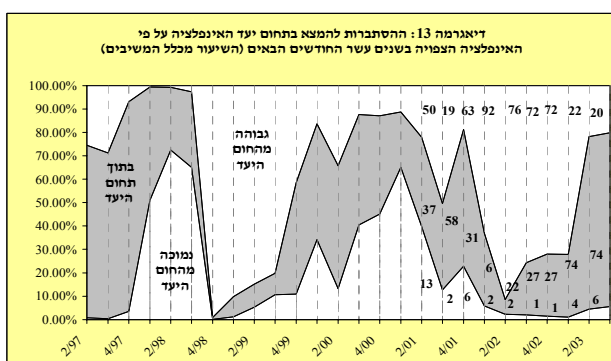
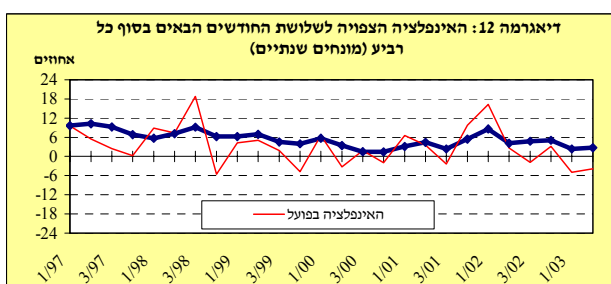
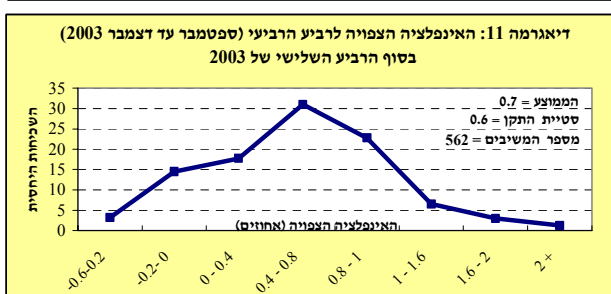
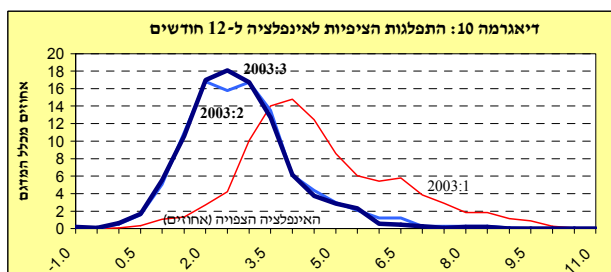
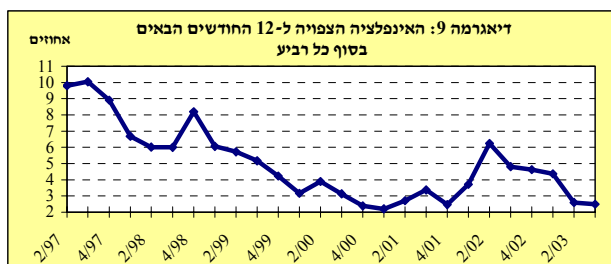
דיאגרמה 8: מאזני הנטו של חברות התעשייה, ממויינות על פי ההון האנושי והחדשנות¹

(1) ממוצע נע, תצפית קיצונית - נתון מקורי.

הקו העבה - הענפים המתקדמים; המקווקו - הענפים המעורבים; הדק - הענפים המסורתיים.

מיון החברות למתקדמות, מעורבות ומסורתיות נעשה על פי שיוך הענפי; ראו דוח בנק ישראל לשנת 1999, עמוד 51.

התחום התחתון בדיאגרמה מציג את שיעור המשתתפים בסקר, שצופים שהאינפלציה השנתית תהיה נמוכה מהגבול התחתון של תחום היעד.

התחום האמצעי מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה בתוך תחום היעד.

התחום העליון מציג את שאר המשתתפים, שצופים שהאינפלציה תהיה גבוהה מתחום היעד.

משקפת עליה במספר הלינות הן של ישראלים והן של תיירים מחו"ל, לאחר ירידות מתמשכות ברביעים הקודמים. מגבלת הביקוש נותרה המגבלה העיקרית על ביצוע הפעילות, ומצד ההיצע המשיכה מגבלת קשיי המימון להיות המגבלה העיקרית. במקביל התמתנה, לפי הדיווחים, ירידתו של הפדיון הממוצע לחדר. כנגד זאת צופות החברות ירידה בהזמנות לרביע הבא.

מדיווחי החברות והעסקים בענף השירותים העסקיים¹

מצטיירת האטה בירידה של הפדיון, ועלייה במכירת שירותים בחו"ל (לוח 13 ודיאגרמה 6). לעומת זאת החריפה מעט הירידה במכירות שירותים בארץ, לעומת רביע קודם. החברות צופות ירידה בסך ההזמנות לרביע הבא, וביתר שאת - בהזמנות מחו"ל. בדיווח על המגבלות המשיכה מגבלת הביקוש, תוצאת המצב הכלכלי והביטחוני, להיות המגבלה העיקרית לביצוע הפעילות שתוכננה.

סקר הציפיות לאינפלציה

ברביע זה ירד מעט שיעור עליית המחירים הצפוי לשנה הבאה, ואילו שיעור עליית המחירים הצפוי לרביע הקרוב עלה במקצת.

עליית המחירים שתצטבר להערכת החברות והעסקים, במשך 12 החודשים הקרובים (אוקטובר 2003 עד ספטמבר 2004) פחתה, ועמדה על 2.5 אחוזים בממוצע, לעומת ציפיה של 2.6 אחוזים בממוצע, ברביע הקודם (דיאגרמה 9). במקביל ירדה במקצת גם שונותן של הציפיות (דיאגרמה 10 ולוח 2).

עליית המחירים שצפוי כי תצטבר ברביע הקרוב (אוקטובר עד דצמבר 2003, דיאגרמה 11) עלתה ל-2.7 אחוזים במונחים שנתיים, לעומת 2.4 אחוזים בסוף הרביע הקודם.

במקביל לירידה המתונה באינפלציה הצפויה לשנה הבאה, ירד בשיעור החברות והעסקים הצופים שהאינפלציה תחרוג מהגבול העליון של התחום¹ המוגדר כיציבות מחירים - 20 אחוזים לעומת 22 אחוזים ברביע הקודם (התחום העליון בדיאגרמה 13). 74 אחוזים של המשיבים בסקר צופים שבשנה הבאה תהיה האינפלציה בתוך התחום המוגדר כיציבות מחירים (התחום האמצעי בדיאגרמה).

¹ תחום היעד ל-12 החודשים הבאים הוא 1 עד 3 אחוזים.

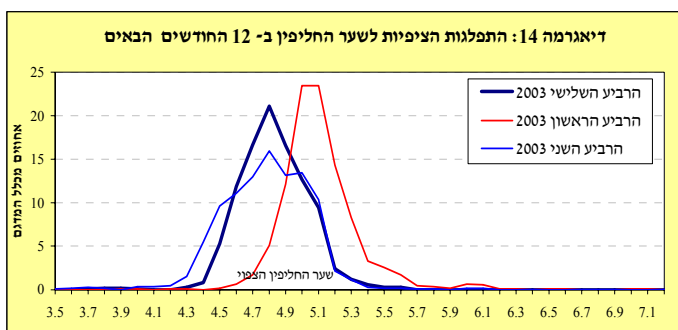
לוח 2: ניתוח סטטיסטי של הציפיות לאינפלציה ל-12 החודשים הבאים

2003				2002				2001				
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I		
2.00	3.00	4.00	4.00	5.00	6.00	4.00	2.00	3.00	2.00	2.00	1. השכיח	
2.30	2.50	4.00	4.00	4.70	6.00	4.00	2.50	3.00	2.50	2.00	2. החציון	
2.49	2.60	4.37	4.62	4.81	6.17	3.76	2.52	3.30	2.69	2.20	3. הממוצע	
1.28	1.31	1.80	1.95	2.03	2.37	1.44	1.11	1.27	1.35	1.15	4. סטיית התקן	
0.49	-0.40	0.37	0.62	-0.19	0.17	-0.24	0.52	0.30	0.69	0.20	5. ההטיה*	
561	574	571	640	621	639	584	606	674	592	614	מספר החברות שדיווחו	

* ההטיה מחושבת כהפרש בין הממוצע לשכיח.

הציפיות לשינוי בשער החליפין שקל/דולר

החברות והעסקים המשתתפים בסקר נשאלו על ציפיותיהם לגבי הרמה של שער השקל ביחס לדולר בסוף הרביעי הבא (31.12.2003) וכעבור שנה ממועד עריכת הסקר (30.09.2004). הציפייה לשער החליפין בתום 12 החודשים הקרובים (סוף ספטמבר 2004) היא ל-4.8 שקלים לדולר מעט לרמה שנצפתה בסקר הקודם. עם זאת השונות של הציפיות לשער החליפין בתום 12 החודשים הקרובים ירדה ברביעי זה, לעומת קודמו (דיאגרמה 15). שער השקל לעומת הדולר שהחברות צופות לסוף הרביעי הבא הוא 4.52 שקלים לדולר, והפיחות הממוצע הצפוי הנגזר מכך הוא של כ-1.2 אחוזים².

² הפיחות הנגזר מתייחס לשינוי בשער מהמועד בו החברות והעסקים דיווחו לנו עד סוף התקופה.

לוח 3: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התעשייה שדיווחו¹

	2003				2002				2001				2000	
	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV		
1. התפוקה	7	-5	-22	-16	-13	*0	-13	-18	-20	-16	*-6	-12		
2. המכירות	4	-13	-26	-16	-11	*-7	-17	-23	-24	-24	-18	-20		
3. המכירות בשוק המקומי	-3	-19	-36	-30	-15	-21	-26	-30	-21	-25	-20	-30		
4. היצוא	3	1	*-6	*-1	-10	*7	*-5	-8	-21	-14	*-7	*2		
5. מלאי חומרי הגלם	-10	-11	-16	-15	-9	-10	-10	-14	-15	*-4	*4	*-3		
6. מלאי המוצרים המוגמרים	-3	-8	-12	-9	-10	-9	-7	-9	-8	*2	*5	*1		
7. שיעור הניצול של המכונות והציוד	-6	-14	-25	-27	-16	-13	-18	-28	-26	-23	-14	-23		
8. מספר העובדים	-13	-19	-27	-28	-19	-16	-26	-33	-28	-30	-20	-14		
9. ההזמנות לשוק המקומי	-20	-15	-34	-27	-31	-27	-27	-29	-30	-33	-26	-22		
10. ההזמנות ליצוא	9	-2	*-5	*-6	*-7	*-4	*-3	-20	-13	-12	*-5	*1		
מספר החברות שדיווחו	313	379	374	422	391	396	400	427	431	423	424	433		

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מצוין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 4: התעשייה ברביע השלישי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2003 III	2003 II
א. הפעילות ברביע הנסקר						
7	19	41	27	6	7 (4)	-5 (4)
10	23	30	31	6	4 (5)	-13 (4)
9	24	37	25	5	-3 (5)	-19 (4)
7	17	49	22	5	3 (5)	1 (5)
5	26	48	18	3	-10 (4)	-11 (4)
5	21	51	22	1	-3 (4)	-8 (3)
10	23	40	23	4	-6 (4)	-14 (4)
3	21	65	10	1	-13 (3)	-19 (3)
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *						
12	24	48	14	2	-20 (4)	-15 (4)
8	11	53	24	4	9 (5)	-2 (5)
					313	379

* על פי הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 5: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המסחר שדיווחו¹

	2003				2002				2001				2000	
	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV		
1. המכירות	21	32	-32	-20	*-19	-40	-48	-23	-30	-33	*-14	-25		
2. המלאי בסוף הרביע	-10	6	-17	*-13	*-14	*-14	-21	-20	*-7	-20	*-2	*-2		
3. אחוז המכירות באשראי	28	18	27	34	21	26	28	29	25	23	29	17		
4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	0	-8	*-2	*-6	*0	-14	*-2	-11	*4	-10	*-5	*-6		
5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	-20	-17	-20	-30	-37	-30	-20	-39	-35	-27	-16	-29		
6. הציפיות למכירות ברביע הבא	-2	35	*16	-20	*2	*-11	-21	*-11	-25	*-3	*-11	-19		
מספר החברות שדיווחו	42	50	60	56	59	60	68	64	57	60	57	53		

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מצוין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 6: המסחר ברביע השלישי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2003 II	2003 III
א. הפעילות ברביע הנסקר						
1. המכירות	21	27	40	7	32 (11)	21 (13)
2. המלאי בסוף הרביע	23	50	13	7	6 (10)	-10 (11)
3. אחוז המכירות באשראי	3	62	20	13	18 (7)	28 (9)
4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	3	90	3	2	-8 (4)	0 (5)
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא						
5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	20	76	2	0	-17 (7)	-20 (7)
6. הציפיות למכירות ברביע הבא	27	34	27	5	35 (10)	-2 (13)
מספר החברות שדיווחו					50	42

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 7: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות הבנייה שדיווחו¹

	2000				2001				2002				2003			
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
1. היקף הביצוע של עבודות בינוי	-51	-48	-34	-35	-28	-39	-23	-22	-43	-43	-61	-37				
מזה: 2. בניית מבנים	-59	-51	-46	-41	-36	-44	-31	-32	-51	-58	-71	-40				
3. בניית תשתיות	-25	-33	-27	-18	-2	-22	-13	-10	-20	-23	-57	-19				
4. מחירי התפוקה במונחים דולריים	-21	-37	-35	-34	-34	-32	-21	-8	-15	-15	-14	0				
5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)	-31	-55	-55	-60	-54	-55	-37	-39	-59	-59	-57	-64				
6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)	-26	-12	-22	-35	-34	-21	-25	-28	-32	-37	-48	-30				
7. משך הבנייה של מבנים	25	21	21	16	14	10	20	5	17	18	23	43				
8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא	-10	-29	-41	-56	-34	-38	-36	-16	-46	-30	-29	-37				
מספר החברות שדיווחו	84	77	80	77	75	69	68	68	67	72	60	52				

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 8: הבנייה ברביע השלישי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

	מאזן הנטו		עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
	2003 II	2003 III					
א. הפעילות ברביע הנסקר							
1. היקף הביצוע של עבודות בינוי	-61 (9)	-37 (10)	4	12	31	24	29
מזה: 2. בניית מבנים	-71 (7)	-40 (11)	2	14	28	27	29
3. בניית תשתיות	-57 (10)	-19 (13)	3	19	37	16	25
4. מחירי התפוקה במונחים דולריים	-14 (9)	0 (10)	2	24	48	22	4
5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)	-57 (8)	-64 (9)	0	8	20	38	34
6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)	-48 (8)	-30 (11)	2	13	40	36	9
7. משך הבנייה של מבנים	23 (10)	43 (9)	13	34	49	2	2
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא							
8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא	-29 (10)	-37 (11)	2	15	29	23	31
מספר החברות שדיווחו	60	52					

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

התחבורה והתקשורת

לוח 9: מאזן הנטו המשוקלל כאחוז מסך חברות התחבורה והתקשורת שדיווחו¹

	2003			2002			2001			2000	
	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I
א. הפעילות ברביע הנסקר											
1. רמת הפעילות הכוללת	20	8	-29	-6	2	-11	-22	-19	-34	-4	-31
2. מכירת שירותים לישראלים	8	5	-27	-6	3	-11	-29	-22	-24	-15	-37
3. מכירת שירותים לזרים	-5	-4	-51	-21	-26	-20	-17	-31	-51	-16	-33
4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד')	7	19	-19	-11	-20	-12	-17	-13	-33	-4	-19
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא											
5. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא	-10	8	23	-23	-14	-16	-4	-17	-33	15	17
מספר החברות שדיווחו	32	35	36	40	43	29	33	35	36	31	23

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה. על השקלול ראו נספח בסוף הפרסום.

לוח 10: התחבורה והתקשורת ברביע השלישי של 2003
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

					מאזן הנטו	
					2003 III	2003 II
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית		
14	14	26	39	7	20	8
6	24	32	31	7	8	5
12	6	69	11	2	-5	-4
6	13	54	20	7	7	19
13	18	47	21	0	-10	8
					32	35

לוח 11: מאזן הנטו כאחוז מסך המלונות שדיווחו¹

2003				2002				2001			2000		
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV		
א. הפעילות ברביע הנסקר													
62	31	-84	-43	-44	-80	-79	-84	-86	-96	-78	-95	1. סך הפעילות	
39	*-3	-90	-55	-74	-94	-87	-82	-97	-100	-89	-100	2. מספר הלינות של תיירים מחו"ל	
41	18	-68	-27	*-8	-48	-18	*-11	-23	-27	*-16	-54	3. מספר הלינות של ישראלים	
*-11	-18	-74	-83	-73	-88	-70	-89	-83	-89	-86	-83	4. הפדיון הממוצע לחדר	
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא**													
*-2	*7	-62	-67	-69	-86	-88	-88	-97	-91	-88	-87	5. ההזמנות שנתקבלו לרביע הבא	
56	62	63	65	62	66	62	68	67	46	56	62	מספר המלונות שדיווחו	

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת הרביע המקביל אשתקד לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

** הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.

לוח 12: המלונות ברביע השלישי של 2003 בהשוואה לרביע המקביל אשתקד
(אחוזים מסך כל המלונות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							
2003 III	2003 II	עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית	
א. הפעילות ברביע הנסקר							
62 (9)	31 (11)	16	55	20	4	5	1. סך הפעילות
39 (11)	-3 (11)	23	36	21	4	16	2. מספר הלינות של תיירים מחו"ל
41 (10)	18 (10)	12	43	31	7	7	3. מספר הלינות של ישראלים
-11 (10)	-18 (10)	4	21	39	22	14	4. הפדיון הממוצע לחדר
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא							
-2 (10)	7 (10)	13	16	40	16	15	5. ההזמנות שנתקבלו לרביע הבא
56	62	מספר החברות שדיווחו					

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

השירותים העסקיים

לוח 13: מאזן הנטו כאחוז מסך עסקי השירותים שדיווחו¹

2003				2002				2001				2000	
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	IV	
א. הפעילות ברביע הנסקר													
-4	-12	-32	-18	-20	-18	-27	-17	-31	-15	-30	-21	1.	סך כל הפדיון מפעילות שוטפת
-10	-9	-32	-27	-19	-21	-30	-25	-30	*-12	-24	-14	2.	מכירת שירותים בארץ
24	-13	*-5	*11	-21	*8	-32	*7	-58	-27	*-10	*-13	3.	מכירת שירותים בחו"ל
-5	-17	-20	-23	-9	-13	-31	-29	-24	-17	-12	*-4	4.	מספר העובדים
-8	-16	-19	-22	-12	-12	-22	-32	-27	-18	-13	*-8	5.	מזה: מקצועיים
9	6	*0	*-5	*-4	*-6	*-13	*-13	-24	*-14	*13	*9	6.	מספר העובדים הישראליים בחו"ל
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *													
7. הזמנות או ציפיות לפעילות													
-2	10	-18	-20	*-7	*-7	*-7	*-12	-28	*-5	*-4	*7	הכוללת ברביע הבא	
-4	10	30	*-6	*5	*-13	*-31	*7	-35	*-31	-28	*0	8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא	
179	157	164	159	170	186	116	114	124	117	117	98	מספר העסקים שדיווחו	

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 14: ענפי השירותים ברביע השלישי של 2003

(אחוזים מסך כל העסקים שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
2003	2003	עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
III	II					
א. הפעילות ברביע הנסקר						
-4 (6)	-12 (7)	8	26	28	27	11
-10 (6)	-9 (6)	6	21	36	28	9
24 (13)	-13 (14)	12	24	52	8	4
-5 (5)	-17 (5)	3	14	61	20	2
-8 (5)	-16 (5)	1	11	68	19	1
9 (10)	6 (10)	0	17	75	8	0
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *						
7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא						
-2 (7)	10 (7)	3	28	36	25	8
-4 (14)	10 (14)	0	24	48	16	12
179	157	מספר העסקים שדיווחו				

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 15: התעשייה ברביע השני של 2003 וברביע השלישי של 2003

מספר החברות	השנה	הרביע	סך כל התפוקה	בשוק המקומי	ההזמנות לשוק המקומי ¹	היצוא בפועל	ההזמנות ליצוא ¹	המוצרים המוגמרים	מספר המעוסקים
27	2003	III	*-4	*-12	-71	-33	*-11	*-8	*-19
	2003	II	*-8	*-13	-25	*33	*8	*-11	-38
42	2003	III	*14	*10	*0	*14	*14	*-5	-17
	2003	II	*-4	*-19	*5	*13	*13	*-6	-13
21	2003	III	*5	*17	*-6	*17	28	*-5	*-5
	2003	II	*-19	-37	-28	-28	-39	-39	*-14
51	2003	III	*6	*-6	-27	*0	*9	-24	-12
	2003	II	*2	*2	*-10	*9	*0	*3	-23
61	2003	III	*5	*-8	*-14	*5	*3	*2	-20
	2003	II	*-2	-19	*-9	*-5	*-3	*-9	*-14
70	2003	III	*15	*-3	-14	*5	*2	*5	*-6
	2003	II	*-4	-21	-24	*4	*0	*-5	-21
31	2003	III	*17	*6	*-18	*0	*22	*10	*-10
	2003	II	*-3	-34	*-13	*0	*0	*3	*-13
303	2003	III	9	*-1	-19	*4	*8	*-3	-13
	2003	II	*-4	-19	-15	*2	*-3	-8	-19
10	2003	III	-40	-44	-44	*-22	*13	*10	*-20
	2003	II	*-25	*-29	*-14	*-38	*13	*0	*-13
313	2003	III	7	-3	-20	3	9	-3	-13
	2003	II	-5	-19	-15	1	-2	-8	-19

(1) הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 16: מאזן הנטו בענפי התעשייה והבנייה על פי גודל החברות ברביע השלישי של 2003²

חברות התעשייה					חברות הבנייה				
סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות		סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות	
7	*-3	*-3	19	היקף ביצוע של עבודות בינוי	-37	*0	-33	-46	התפוקה
4	*-6	*-7	17	התחלות בניית מבנים	-64	-67	-60	-67	סך המכירות
-3	*-9	-16	*10	גמר בניית מבנים	-30	*-25	*-17	-42	המכירות בשוק המקומי
3	*-5	*8	*0	מחירי תפוקה במונחים דולריים	0	100	*0	*-12	היצוא
311	33	134	144	מספר חברות	52	4	21	27	מספר החברות

(2) לפי מספר המועסקים (חברה קטנה: 1-19 עובדים, חברה בינונית: 20-99 עובדים, חברה גדולה: 100 עובדים ומעלה).
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

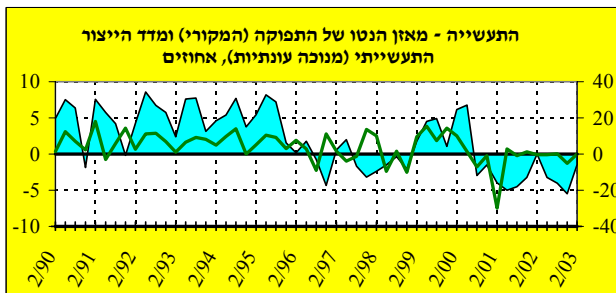
לוח 17: חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹

חומרת המגבלה: 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

התחבורה והתקשורת							התעשייה						
2003				2002			2003				2002		
III	II	I	IV	III	II	הרביע	III	II	I	IV	III	II	הרביע
מגבלות הביקוש							מגבלות הביקוש						
1.8	2.7	3.0	2.2	2.5	1.9	היקף התיירות מחו"ל	1.6	1.5	1.8	1.7	1.6	1.6	היקף ההזמנות מחו"ל
0.9	1.6	1.9	1.2	1.4	1.0	היקף תיירות הפנים	1.7	1.7	1.9	1.8	1.9	1.7	היקף ההזמנות מהארץ
2.3	2.5	2.9	2.7	2.7	2.7	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל							
2.3	2.4	2.6	2.3	2.3	2.5	החרפת התחרותיות בענף							
מגבלות ההיצע							מגבלות ההיצע						
						קשיי מימון	0.3	0.2	0.4	0.2	0.3	0.3	המחסור בצידוד ומכונות
1.6	1.8	2.0	1.7	1.8	1.5	המחסור בעובדים מקצועיים	1.1	1.0	1.2	1.3	1.1	1.0	קשיי המימון
0.7	0.6	0.8	0.4	0.5	0.5		0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	המחסור בעובדים מקצועיים
בתי המלון							הבנייה						
2003				2002			2003				2002		
III	II	I	IV	III	II	הרביע	III	II	I	IV	III	II	הרביע
מגבלות הביקוש							מגבלות הביקוש						
3.5	3.3	3.6	3.7	3.8	3.7	היקף התיירות מחו"ל	2.8	3.0	3.0	2.9	2.7	2.7	היקף הביקוש
1.8	1.9	2.8	2.5	2.0	2.1	היקף תיירות הפנים	מגבלות ההיצע						
2.8	2.7	3.3	3.2	3.0	3.2	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל	1.2	1.3	1.3	1.2	1.3	1.6	מחירי התשומות
מגבלות ההיצע							2.2	2.6	2.4	2.3	2.0	1.9	קשיי המימון
2.0	2.4	2.4	2.3	2.4	2.3	קשיי המימון	3.0	3.0	2.6	2.6	2.9	2.8	המחסור בעובדים מקצועיים
0.6	0.6	0.4	0.5	0.4	0.4	המחסור בעובדים מקצועיים	0.3	0.4	0.3	0.3	0.4	0.3	המחסור בצידוד ומכונות
השירותים העסקיים							המסחר						
2003				2002			2003				2002		
III	II	I	IV	III	II	הרביע	III	II	I	IV	III	II	הרביע
מגבלות הביקוש							מגבלות הביקוש						
2.0	2.0	2.2	2.0	2.1	2.1	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל	2.2	1.8	2.2	2.1	2.1	2.5	היקף ההזמנות
1.3	1.3	1.5	1.5	1.7	1.4	המצב הכלכלי בעולם	2.0	2.1	2.2	2.3	2.3	2.2	המצב הכלכלי והביטחוני בישראל
2.0	1.9	1.8	1.8	1.8	1.9	החרפת התחרותיות בענף	1.5	1.3	1.5	1.3	1.6	1.3	המצב הכלכלי בעולם
מגבלות ההיצע							מגבלות ההיצע						
1.3	1.4	1.3	1.3	1.4	1.2	קשיי המימון	1.3	1.0	1.5	1.4	1.3	1.1	קשיי המימון
0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	המחסור בעובדים מקצועיים	0.4	0.4	0.3	0.4	0.3	0.3	המחסור בעובדים מקצועיים

(1) בכל רביע הודגשה המגבלה החמורה ביותר בקבוצת מגבלות הביקוש ובקבוצת מגבלות ההיצע.

נספח: ביאורים לסקר

השינוי במדד הייצור התעשייתי (הציר השמאלי) ומאזן הנטו של התשובה על התפתחות התפוקה (מוצלל, הציר הימני)

בסקרים האחרונים. הנתונים בכל הלוחות הם אחוזים מסך כל החברות שענו על השאלות.

מבחינה של ממצאי הסקר ניתן ללמוד כי יש קשר ברור בין מאזן הנטו של סעיף הפעילות של הענפים השונים עם השינוי בפעילותם של הענפים, כפי שמפרסמת אותם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מאוחר יותר. הדיאגרמות המובאות כאן מדגימות זאת לגבי מדד הייצור התעשייתי. כשמאזן הנטו של התפוקה היה חיובי, התוצר התעשייתי גדל ברוב המכריע של התצפיות.

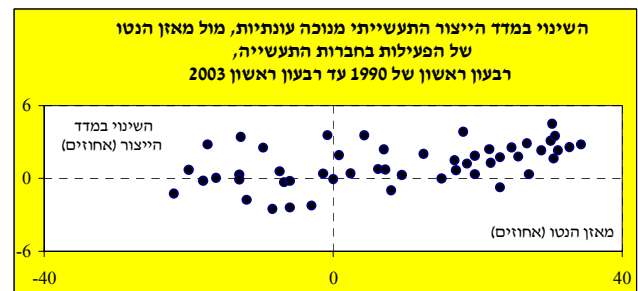
מאזני הנטו של פעילויות ענף התחבורה-והתקשורת חושבו כממוצע משוקלל של מאזני הנטו של רכיבי הענף, כשלכל מאזן נטו שכזה יוחס משקל תוצר הרכיב בתוצר הענף כולו. מאחר שאין בידינו סטיית תקן למאזן המשוקלל, היא לא הוצגה. כך גם המובהקות של מאזני הנטו המשוקללים.

מאזני הנטו של חברות התעשייה הממוינים על פי שיעור העובדים המיומנים בכל ענף והחדשנות בו (מיון המתואר בדוח בנק ישראל לשנת 1999, עמ' 52) מוצגים בדיאגרמה 7. הענפים המתקדמים (כימיה, מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני) מהווים כ-30 אחוזים מהמדגם; הענפים המסורתיים (מזון, משקאות וטבק, הלבשה, טקסטיל ועור, עץ, נייר ודפוס, מינרלים אל מתכתיים, ברזל, פלדה ומוצרי מתכת, כלי הובלה ויהלומים) מהווים כ-55 אחוזים מהמדגם. הקבוצה המשלימה היא קבוצת הענפים המעורבים (מכרות ומחצבים, גומי ופלסטיק ושונות), המהווה כ-15 אחוזים מהמדגם.

סקר רבעוני זה, השמונים ואחד במספר, מתייחס להתפתחויות ברביע השלישי של שנת 2003, וכולל גם הערכות וציפיות לרביע הרביעי של 2003. ממצאי הסקר מבוססים על תשובות לשאלונים שנתקבלו מחברות ובתי עסק בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, המלונות, התחבורה והתקשורת, והשירותים העסקיים. השאלות הן איכותיות: החברות נתבקשו לדווח על כיווני השינויים במשתנים השונים (עלה, ירד, או נשאר יציב) ולציין את עוצמת השינוי (הרבה, מעט). הסקר נועד לשמש כלי ניתוח מעודכן ומשלים למקבלי ההחלטות, נוסף על הנתונים הכמותיים.

בכל הענפים, למעט ענף המלונאות, נתבקשו החברות לציין את השינוי בפועל לעומת הרביע הקודם, ללא ניכוי של השפעות עונתיות ואחרות. בענף המלונאות נתבקשו החברות להשוות את התוצאות לרביע המקביל בשנה הקודמת.

התוצאות אינן משוקללות לפי גודל החברה, אך בניתוח התוצאות של ענפי התעשייה והבנייה מוצגות גם התוצאות העיקריות, וכשהחברות ממוינות על פי קבוצות גודל.

התוצאות מנותחות באמצעות מאזן הנטו, המוגדר כהפרש שבין אחוז החברות המדווחות על עלייה לבין אחוז המדווחות על ירידה. מאזן נטו השווה לאפס בסעיף מסוים מעיד על אי-שינוי ברמה, לעומת הרביע הקודם באותו סעיף; מאזן נטו שלילי מעיד על ירידה, וחיובי – על עלייה.

סטיית התקן מושפעת, בין היתר, ממספר התצפיות שבמדגם ומהתפלגות התשובות בכל סעיף. ככל שמספר התצפיות קטן יותר, סטיית התקן גדולה יותר.

ראוי לציין, כי הנתונים על מאזני הנטו לרביע הנסקר ולקודמו מבוססים על סיכום תשובותיהן של כלל החברות שדיווחו לסקר, ולא רק על נתוני החברות שהשתתפו